

มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๖๕
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๕ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
ตำบลโนนสะอาด อำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร

มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๖๕
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๕ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
ตำบลโนนสะอาด อำเภอบ้านม่วง
จังหวัดสกลนคร

คำนำ

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ตำบลโนนสะอาด อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยกำหนดถึงความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีคำสั่งกำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประกาศการใช้มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา	1
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	2
วิสัยทัศน์	2
หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย	2
จุดหมาย	3
คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3
ภารกิจ / เป้าหมาย	15
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี)	15
สาระการเรียนรู้	15
๑. ประสพการณ์สำคัญ	16
๒. สาระที่ควรเรียนรู้	18
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	18
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	20
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว	22
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	23
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๕ วันสำคัญ	25
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๖ ท้องถิ่นของเรา	26
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	26
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๘ อาเซียนศึกษา	27
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๙ สะเต็มศึกษา	28
- สาระที่ควรเรียนรู้ที่ ๑๐ โตไปไม่โกง	30
กำหนดเวลาเรียน	32
โครงสร้างหน่วยประสบการณ์	33
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	41
ตารางกิจกรรมประจำวัน	57
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	57
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	58
การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	59
การประเมินพัฒนาการ	61
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	62
ภาคผนวก	

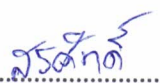
ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
พุทธศักราช ๒๕๖๕
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาดตำบลโนนสะอาด อำเภอบ้านม่วง จังหวัด...ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกิจดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้อง กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี) ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษานี้ฉบับปรับปรุงนี้ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

.....
(นายสุรศักดิ์ พงษ์จิตรภักดิ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

.....
(นางยุพิน นนทคำจันทร์)

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กบ้านสามแยกพิทักษ์

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็น-องค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับกาพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

รักเสมือนลูก มุ่งพัฒนาจากประสบการณ์ตรง

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง

(๓)

๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมายการศึกษาปฐมวัย

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข
๓. มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะ -
ที่พึงประสงค์สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

๓. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
๔. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
๕. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม

- ๖. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๗. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- ๘. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ๙. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- ๑๐. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
- ๑๑. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- ๑๒. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของ- กรมอนามัย	๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของ- กรมอนามัย
๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของ- กรมอนามัย	๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของ- กรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ยอมรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาด- เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง
๒. ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้อง ส้วมด้วยตนเอง
๓. นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๓. นอนพักผ่อนเป็นเวลา
๔. ออกกำลังกายเป็นเวลา	๔. ออกกำลังกายเป็นเวลา

(๕)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของตนเอง	๑. เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของตนเอง ๓. ปฏิบัติตนต่อความปลอดภัยของผู้อื่น

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. เดินตามแนวที่กำหนดให้ ๒. กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ ๓. วิ่งแล้วหยุดได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๑. เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ๒. กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว ๓. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ – ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว ๒. เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขนาด ๑ ซม. ได้	๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้ ๒. เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้

(๖)

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ร่าเริง สดชื่น แจ่มใสและ อารมณ์ดี ๒. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๑. ร่าเริง สดชื่น แจ่มใสและอารมณ์ดี ๒. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดี ต่อกันเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. กล้าพูด กล้าแสดงออก ๒. แสดงความพอใจในผลงาน	๑. กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์ ๒. แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ๓. สนใจ มีความสุข และแสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และดนตรี	๑. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒. สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๓. สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบ- เพลง จังหวะ และดนตรี

(๓)

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๒ แสดงออกทางด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. แสดงผลงานศิลปะตามจินตนาการของตนเอง ๒. แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ ดนตรีตาม-จินตนาการของตนเอง	๑. แสดงและชื่นชมผลงานศิลปะตามจินตนาการของตนเอง ๒. แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ ดนตรีตามจินตนาการของตนเอง

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง ๒. บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๑. ขออนุญาตเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. แสดงความรักเพื่อน ๒. แสดงความมีเมตตาส่วนตัว ๓. แบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. แสดงความรักเพื่อน ๒. แสดงความมีเมตตาส่วนตัว ๓. ช่วยเหลือผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๔. แบ่งปันผู้อื่น ได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น ๒. เล่นและทำกิจกรรมกับเพื่อนเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น ๒. เล่นและทำกิจกรรมกับเพื่อนเมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. จัดเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. แต่งตัวด้วยตนเอง ๒. รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓. ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง ๒. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ คุณลักษณะรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและ	๑. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง ๒. กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง ๓. ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. บอกความเหมือนระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๒. บอกความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ๓. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. บอกความเหมือนระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. บอกความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. เล่นร่วมกับเพื่อน ๒. ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ๒. ยืม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๔. ขอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้นำได้ด้วยตนเอง ๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้ตามได้ด้วยตนเอง ๔. ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ โดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒. พูดได้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง โดยมีผู้ช่วยเหลือ ๓. เล่าเรื่องราวประโยคสั้นๆ	๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบ โดยมีผู้ชี้แนะ ๒. สนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง โดยมีผู้ชี้แนะ ๓. เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน ๒. เขียน จิก เขียน อย่างมีทิศทาง	๑. อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามอง-ข้อความตามบรรทัด ๒. เขียนกล้ายตัวอักษร

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
 ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่ การใช้งานเพียงลักษณะเดียว ๓. คัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน ๔. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑. บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส ๒. จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว ๓. จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ๔. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 4 ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	๑. ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒. คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ๒. แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๑ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง ๒. อธิบายผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ๒. อธิบายผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง / - เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง ๒. อธิบายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่ ๒. อธิบายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง ๒. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น ๒. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์	
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)
๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง ๒. ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่รับเลี้ยงและดูแลเด็ก อายุตั้งแต่ 3-5 ปี
2. จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของวัย
3. ส่งเสริมภาวะโภชนาการด้านอาหารให้เด็กได้รับตามหลักโภชนาการ และอาหารเสริม (นม)
4. ดูแลเรื่องความสะอาดต่างๆในร่างกายเด็ก และสิ่งแวดล้อมภายในศูนย์
5. ดูแลให้เด็กได้พักผ่อนตามเวลาที่เหมาะสม
6. ดูแลเรื่องความปลอดภัย ตั้งแต่เวลา 07.00-16.30 น. หรือจนกว่าจะมีผู้ปกครองมารับ

เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์จริง เพื่อพัฒนามีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ
ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพุทธรักษาไทยเสรี
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยยึดถือหลักการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย **ประสบการณ์สำคัญ** และ**สาระที่ควรเรียนรู้** ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป จึงได้กำหนดไว้ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์

๑. ประสพการณ์สำคัญ ประสพการณ์สำคัญ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสพการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสพการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กมีประสพการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่าง ๆ ต้องให้เด็กมีประสพการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูก สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสพการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสพการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม	
๑.	การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี
๒.	การเคลื่อนไหว และการทรงตัว
๓.	การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ และระบบประสาท
๔.	การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
๕.	การวาด
๖.	การเขียนขีดเขียน
๗.	การปั้น
๘.	การฝึก
๙.	การตัดปะ
๑๐.	การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว

๑.๒ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสพการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง ๒. การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข ๓. การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก ๔. การเล่นอิสระ ๕. การเล่นบทบาทสมมติ ๖. การชื่นชมธรรมชาติ ๗. การเพาะปลูกอย่างง่าย ๘. การเลี้ยงสัตว์ ๙. การฟังนิทาน ๑๐. การร้องเพลง ๑๑. การท่องคำคล้องจอง ๑๒. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว ในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กมีโอกาสดำเนิน และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศ อย่างสม่ำเสมอ

ประสพการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย ๒. การเล่นอย่างอิสระ ๓. การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น ๔. การแบ่งปันหรือการให้ ๕. การอดทนรอคอยตามวัย ๖. การใช้ภาษาบอกความต้องการ ๗. การออกไปเล่นนอกบ้าน ๘. การไปสวนสาธารณะ ๙. การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

๑.๔ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้

พัฒนาการการใช้ภาษาสื่อสารความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม	
๑.	การตอบคำถามจากการคิด
๒.	การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม
๓.	การเรียงลำดับเหตุการณ์
๔.	การยืดหยุ่นการคิดตามวัย
๕.	การจดจำใส่ใจ
๖.	การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันและรูปทรงที่ต่างกัน
๗.	การฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว
๘.	การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ
๙.	การพูดบอกความต้องการ
๑๐.	การเล่าเรื่องราว
๑๑.	การสำรวจ
๑๒.	การทดลองอย่างง่าย ๆ
๑๓.	การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน
๑๔.	การคิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง
๑๕.	การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. **สาระที่ควรเรียนรู้** สาระที่จะให้เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี เรียนรู้ ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย ดังนี้

๒.๑ **เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก** เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ และเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่าง ๆ ของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้น โดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี

(๑๕)

- การปฏิบัติตามสุภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขันและเรื่องราว เหตุการณ์ที่สนุกสนานต่าง ๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส จิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น/ยาว ขรุขระ/เรียบ ฯลฯ
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

	สาระย่อย
1. ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล 2. ลักษณะรูปร่าง หน้าตาและเพศ 3. ชื่อ รูปร่างหน้าที่และการ ดูแลรักษาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย 4. การดูแลรักษาความสะอาดอย่างง่าย ๆ 5. การแบ่งปัน 6. การรับประทานอาหารด้วย ตนเอง 7. การเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย 8. การยอมรับผู้อื่น 9. การแสดงความรู้สึกที่ เหมาะสม 10. การเป็นผู้นำและผู้ตาม	

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติ หรือผู้เลี้ยงดู วิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทำท่าย การไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปที่ตลาดและสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ที่สนุกต่าง ๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส คมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกลึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย

1. ลักษณะของบ้าน
2. ความสำคัญความหมายของครอบครัว
3. ชื่อบุคคลในครอบครัว
4. ชื่อ รูปร่าง ลักษณะหน้าตา ของบุคคลในครอบครัว
5. ชื่อของโรงเรียนที่ตั้ง
6. บุคคลในโรงเรียน
7. หน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในโรงเรียน
8. กฎระเบียบของโรงเรียน

๒.๓ **ธรรมชาติรอบตัว** เด็กควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ การเล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ ที่สนุกสนานต่าง ๆ / - การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม / - การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

(๒๓)

- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ - การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย		
1. สิ่งมีชีวิต	- ชื่อ	- รูปร่าง ลักษณะ
	- ความเหมือน และความแตกต่าง	- ความเมตตากรุณา
2. สิ่งไม่มีชีวิต	- ชื่อ	- ลักษณะ - ความเหมือนและความแตกต่าง
3. ฤดูกาล	- ชื่อฤดูกาล	- การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดู - การรักษาสุขภาพ
4. กลางวัน กลางคืน	- รูปร่าง ลักษณะของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์	
	- ข้อแตกต่างของกลางวัน และกลางคืน	
	- การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน กลางคืน	

๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สีรูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ/ประเภทตี ฯลฯ

(๒๔)

- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ ที่สนุกต่าง ๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส คมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกลึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนน้อยกว่า มากกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย
1. เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน - ชื่อ - ลักษณะรูปร่าง สี ขนาด ผิวสัมผัส - วิธีการใช้ ประโยชน์ - การเก็บรักษา การทำความสะอาด
2. การคมนาคม - ประเภท - ชื่อของยานพาหนะ แต่ละประเภท - วิธีการเลือกใช้อยานพาหนะที่เหมาะสม
3. การสื่อสาร - ชื่อเครื่องมือการสื่อสาร - รูปร่าง, ลักษณะ

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบาย และจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชน

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่าง ๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา (๑)วันสำคัญทางศาสนาพุทธ	๑.วันมาฆบูชา ๒.วันวิสาขบูชา ๓.วันอาสาฬหบูชา ๔.วันเข้าพรรษา	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑.วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒.วันปิยมหาราช ๓.วันรัฐธรรมนูญ	
๓	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑.วันลอยกระทง ๒.วันสงกรานต์ ๓.วันงานประเพณีวันสารทเดือนสิบ	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑.วันเด็ก ๒. วันครู ๓.วันขึ้นปีใหม่	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

(๑) ประวัติความเป็นมา (๒) ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี (๓) แหล่งการท่องเที่ยว (๔) บุคคลสำคัญ (๕) การประกอบอาชีพ (๖) สภาพภูมิประเทศ / ภูมิอากาศ (๗) สภาพปัญหาในชุมชน / สังคม / พิบัติภัย (๘) สภาพเศรษฐกิจและสังคม (๙) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม (๑๐) พระราชกรณียกิจในท้องถิ่น (๑๑) ภูมิปัญญา / สินค้า / OTOP

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

(๑) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

(๒) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

(๓) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความ

(๒๓)

แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี ประการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. พอมีพอกิน ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอกินพอกินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๒. พอยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ไร้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำดูพื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่ารักษาพยาบาล)

๓. พออกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

๒.๘ อาเซียนศึกษา

(๑) บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

๑. แผนที่ที่ตั้ง/สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
๒. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและฤดูกาล
๓. ฤดูกาล และภัยพิบัติ
๔. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
๕. สกุลเงิน

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ ประจำชาติ
๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน
๔. สัตว์ประจำชาติ
๕. เพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

(๓) สังคมและวัฒนธรรม

๑. ศาสนาและวันสำคัญ
๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ
๓. อาหารประจำชาติ
๔. ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม
๕. การละเล่น การแสดงและนิทานประจำชาติ

(๔) อาเซียนที่รัก

๑. ธงอาเซียน
๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน
๓. คำขวัญอาเซียน

๕. ภาษาอาเซียน

๒.๕ สะเต็มศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่มีการเติบโตทางเทคโนโลยี สารสนเทศ และสังคมมนุษย์ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเตรียมพัฒนานุเคราะห์ของมนุษย์ให้มีศักยภาพสอดคล้องสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไป ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ มีมากมาย จากการศึกษาในรูปแบบเดิมที่เด็กหรือผู้เรียนมักจะเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น มาเป็นการศึกษาที่เด็กหรือผู้เรียนสามารถที่จะสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ดังนั้นสิ่งที่ครูผู้สอนควรจะส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาคือ ทักษะการเรียนรู้ ที่จะทำให้เด็กรู้วิธีการสืบค้นหาข้อมูลได้ด้วยตนเองและมีวิจารณญาณในการเลือกพิจารณาข้อมูลที่เป็นความรู้ที่มีประโยชน์

การจัดการศึกษาแบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ หรือ STEM เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่บูรณาการกลุ่มสาระและ ทักษะกระบวนการของทั้ง 4 สาระ อันได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ โดยนำลักษณะธรรมชาติของแต่ละ สาระวิชาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมาผสมผสานกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่สำคัญและจำเป็นอีกทั้งยังตอบสนองต่อการดำรงชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบันและโลกอนาคต อีกด้วย ลักษณะของ STEM มีดังต่อไปนี้

ตัวอักษรตัวแรก ของ STEM คือ S มาจากคำว่า Science หรือ วิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นสาระที่ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ธรรมชาติรอบตัว ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ให้กับผู้เรียน จะเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่า กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ที่จะประกอบด้วยขั้นตอน

๑. ขั้นการสร้าง好奇心

เป็นขั้นของการนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งอาจจะเป็นข้อสงสัยที่เกิดจากตัวผู้เรียน หรือ อาจจะเป็นข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในขณะอภิปรายหรือทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งครูผู้สอนไม่ควรบังคับให้เด็กยอมรับประเด็นปัญหาที่ครูสนใจ ซึ่งตัวอย่างจัดกิจกรรมที่ครูผู้สอนสามารถจัดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้น ได้แก่ สาธิต ทดลอง เล่าเรื่อง ทศนศึกษา เป็นต้น

๒. ขั้นสำรวจและการค้นหา เมื่อมีข้อคำถามแล้ว ก็มีการวางแผนการหาคำตอบ

- กำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ลงมือเก็บข้อมูล ในการวางแผน
- การลงมือปฏิบัติให้ได้คำตอบ ประกอบด้วย การสังเกต การวัด การทดลอง เป็นต้น

๓. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็นำข้อมูล มาแปลผล สรุปผล

๔. ขั้นขยายความรู้ เป็นการนำความรู้มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม

๕. ขั้นการประเมิน เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่าผู้เรียนได้เกิดการ

บทบาทของวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) นั้นนอกจากจะมีส่วนทำให้ผู้เรียนได้นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม STEM แล้ว บทบาทของวิทยาศาสตร์ใน STEM ยังมีส่วนในการช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ มีทักษะที่สำคัญในการสืบค้นข้อมูลความรู้ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและ ประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

ตัวอักษรตัวที่สอง ของ STEM คือ T มาจากคำว่า Technology หรือ เทคโนโลยี ซึ่งเป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหา การพัฒนาสิ่งต่างๆหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของมนุษย์เรา ดังนั้น คำว่า เทคโนโลยีจึงไม่ได้หมายความว่าถึงเพียงแค่ผลผลิตที่ได้จาก กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเช่น คอมพิวเตอร์กล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เท่านั้น แต่ยังหมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาอีกด้วย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2557) ระบุขั้นตอน ในกระบวนการทางเทคโนโลยีประกอบด้วย ๖ ขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดปัญหาหรือความต้องการ
๒. รวบรวมข้อมูล โดยอาจจะรวบรวมข้อมูลจากตำรา วารสาร บทความ อินเทอร์เน็ต
๓. เลือกวิธีการ เป็นการพิจารณาเลือกวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการแก้ปัญหา
๔. ออกแบบและปฏิบัติการ
๕. ทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่
๖. ปรับปรุงแก้ไข เป็นการวิเคราะห์ว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นจะปรับ แก้ไขส่วนใด
๗. ประเมินผล เป็นการประเมินผลว่าชิ้นงานหรือวิธีที่สร้างขึ้นสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่

ถ้ายังมีปัญหาก็จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น บทบาทของ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) นี้ จะพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด แก้ปัญหา ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นเหตุ เป็นผล อีกทั้งยังเป็นการพัฒนานิสัยความรอบคอบ ความเพียร ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลวหรือความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะทำกิจกรรม

ตัวอักษรตัวที่สาม ของ STEM คือ E มาจากคำว่า Engineering หรือ วิศวกรรมศาสตร์ ซึ่ง วิศวกรรมในที่นี้หมายถึง * การออกแบบ * การวางแผน เพื่อแก้ปัญหา โดยเป็นการใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ มา สร้างสรรค์ออกแบบผลงานภายใต้ข้อจำกัด หรือเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งบทบาทของเทคโนโลยีและ วิศวกรรมศาสตร์ใน STEM จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกระบวนการออกแบบของวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดปัญหา หรือความต้องการ
๒. หาแนวทางการแก้ปัญหา
๓. ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา
๔. ทดสอบและประเมินผล

วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล การคิดเป็นระบบ อีกทั้งยังเป็นการฝึกนิสัยความเพียร ความรอบคอบ

ตัวอักษรตัวสุดท้าย ใน STEM คือ M มาจาก Mathematics หรือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ จะครอบคลุมเรื่อง จำนวนและกระบวนการ การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

บทบาทของคณิตศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา การคิดเป็นเหตุเป็นผล ทักษะการคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้จะเห็นว่าเมื่อผสมผสานสาระและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แล้วนำมาจัดกิจกรรมบูรณาการนั้นจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้ในสาระต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้จริง ได้พัฒนาทักษะการคิด และคุณลักษณะที่ผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และทักษะการสื่อสาร การจัดกิจกรรมบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) สามารถจัดได้ตั้งแต่ในเด็กปฐมวัย ซึ่งโดยทั่วไปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัย มีลักษณะเป็นการจัดกิจกรรมบูรณาการอยู่แล้ว

* แต่ประเด็นที่ครูผู้สอนจะต้องเน้นเพื่อให้มีลักษณะเป็นกิจกรรมบูรณาการ STEM ชัดเจนขึ้น คือ

* จะต้องเน้นให้เด็กได้แก้ปัญหา โดยใช้องค์ความรู้และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นทักษะกระบวนการที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนประกอบของ ๔ สาระ มาสร้างสรรค์ออกแบบผลงานหรือออกแบบวิธีการภายใต้ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่กำหนด โดยอาจจะมีรายละเอียดที่ปรับเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยนี้ เช่น ในสาระวิทยาศาสตร์ที่จะจัดให้กับเด็กปฐมวัยนั้น

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เสนอแนะว่า กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ จะประกอบด้วย

๑. การมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามเชิงวิทยาศาสตร์อย่างง่าย ๆ

๒. การสำรวจตรวจสอบเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต สำรวจ สืบค้น หรือทดลองและบันทึกผลการสำรวจตรวจสอบด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัย

๓. การตอบคำถามที่ตั้งขึ้น โดยใช้ผลจากการสำรวจตรวจสอบมาสร้างคำอธิบายที่มีเหตุผล

๔. การนำเสนอผลการสำรวจตรวจสอบให้กับผู้อื่นด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ นอกจากนี้ในสาระ วิทยาศาสตร์ จะเน้นในทักษะกระบวนการ ที่เด็กปฐมวัยจะได้ใช้ได้แก่ ทักษะการสังเกต การวัด การลงความเห็นจากข้อมูล การจำแนกประเภท การพยากรณ์ การคำนวณ การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปสและสเปกกับเวลา การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

๒.๑๐ โดโปไม่โกง

กรอบสาระกิจกรรมโดโปไม่โกง ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. **ความซื่อสัตย์สุจริต** คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จัก

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พุคความจริง
- ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. การมีจิตสาธารณะ

คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม

คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำอย่างรับผิดชอบ

คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา

(๓๒)

- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง

คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภ โโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็ก ๓-๖ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๖ พฤษภาคม ของทุกปี ถึง ๓๑ ตุลาคม ของทุกปี

ปิดภาคเรียนระหว่าง.....ถึง.....

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑ พฤศจิกายน ของทุกปี ถึง ๑๕ พฤษภาคม ของทุกปี

ปิดภาคเรียนระหว่าง.....ถึง.....

ตารางกำหนดกิจกรรมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี)

กิจกรรมประสบการณ์
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

โครงสร้างหน่วยประสบการณ์ (สำหรับเด็กอายุ ๓ -๕ ปี)

สัปดาห์ที่ ๑-๔ ก้าวใหม่ได้เรียนรู้

- ชื่อครูประจำชั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูพี่เลี้ยง
- ของใช้ประจำตัวเด็ก
- การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำห้องส้วม
- การเก็บของเข้าที่
- การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร

สัปดาห์ที่ ๕ ชื่อของหนูก็มี

- ชื่อเล่น / สัญลักษณ์ของเพื่อน
- ชื่อสกุลของตนเอง
- ชื่อสกุลของเพื่อน
- คำนำหน้าชื่อ / เพศ / อายุ
- รูปร่าง ลักษณะ หน้าตา

สัปดาห์ที่ ๖ เป็นเด็กดีมีวินัย

- ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน
- การเก็บอุปกรณ์และเครื่องใช้ในห้องเรียน
- การใช้ภาษาสุภาพ (สวัสดี, ขอบคุณ, ขอบใจ, ไม่เป็นไร, ขอโทษ)
- การช่วยเหลือตนเองในการรับประทานอาหาร
- การปฏิบัติตนต่อบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน

สัปดาห์ที่ ๗ สุขสดใสในร่างกาย

- หน้าที่และการดูแลรักษา ตา
- หน้าที่และการดูแลรักษา หู
- หน้าที่และการดูแลรักษา จมูก
- หน้าที่และการดูแลรักษา ปาก
- หน้าที่และการดูแลรักษา มือ, เท้า

สัปดาห์ที่ ๘ แส่นสบายกินดีมีสุข

- อาหารดีมีประโยชน์
- การทำความสะอาดมือ
- สุขนิสัยในการขับถ่าย
- การทำความสะอาดปาก / ฟัน
- การทำความสะอาดร่างกาย

สัปดาห์ที่ ๙ ทุก ๆ วัน ออกกำลังกาย

(๓๔)

- การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- ประโยชน์ของการพักผ่อน
- ประโยชน์ของการออกกำลังกาย

สัปดาห์ที่ ๑๐ ความปลอดภัยมีมากมาย

- ความปลอดภัยในการเล่น
- ความปลอดภัยบนท้องถนน
- ความปลอดภัยในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า
- ความปลอดภัยในการใช้ยา
- ความปลอดภัยในการใช้ของแหลมคม

สัปดาห์ที่ ๑๑ สัมผัสกายทั้ง ๕

- การมองเห็น
- การดมกลิ่น
- การได้ยิน
- การรับรู้
- การสัมผัส

สัปดาห์ที่ ๑๒ หนูจำหนูทำได้

- การล้างหน้า / แปรงฟัน
- การอาบน้ำ
- การแต่งตัว
- การรับประทานอาหาร
- การเก็บรักษาสິงของต่าง ๆ

สัปดาห์ที่ ๑๓ เปลี่ยนประกายหนูให้น่ารัก

- มารยาทในการพูด
- การทำความเคารพผู้ใหญ่
- มารยาทในการรับของ
- มารยาทในสังคม (การต้อนรับ / การรับโทรศัพท์ / การเดินผ่านผู้ใหญ่ ฯลฯ)
- มารยาทในการแต่งกาย

สัปดาห์ที่ ๑๔ บ้านสุขสันต์

- ความหมายและประโยชน์ของบ้าน
- พื้นที่และบริเวณรอบบ้าน
- ประเภทและส่วนประกอบของบ้าน
- ห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน

สัปดาห์ที่ ๑๕ ครอบครัวหรรษา

- ความสัมพันธ์ของครอบครัว
- หน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัว
- การปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว
- การมีส่วนร่วมภายในครอบครัว
- สิ่งที่เป็นสำหรับครอบครัว

สัปดาห์ที่ ๑๖ เพื่อนบ้านของหนู

- ความหมายของเพื่อนบ้าน
- ไม่สร้างความเดือดร้อนให้เพื่อนบ้าน
- การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- การร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน
- การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สัปดาห์ที่ ๑๗ เรียนรู้จังหวัด (จังหวัดสกลนคร)

- ชื่อลักษณะภูมิประเทศ – ภูมิอากาศจังหวัดของเรา
- คำขวัญของจังหวัด
- อาชีพและอาหารพื้นเมืองของจังหวัด
- ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น
- สถานที่สำคัญของจังหวัด

สัปดาห์ที่ ๑๘ ที่พักอุ่นใจ (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพุทธรักษาไทยเสรี)

- ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / ตราสัญลักษณ์
- สถานที่ตั้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ห้องต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- สถานที่ต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- การดูแลรักษา

สัปดาห์ที่ ๑๙ สายใยชุมชน (ชุมชนตำบลโนนสะอาด)

- สถานที่ใกล้เคียงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ความสำคัญของสถานที่ / ความหมาย
- การช่วยกันดูแลรักษา
- การปฏิบัติต่อชุมชน
- การมีส่วนร่วมในชุมชน

สัปดาห์ที่ ๒๐ ชื่นชมอาชีพ

- ชื่ออาชีพต่าง ๆ เช่น ครู ตำรวจ ทหาร แพทย์พยาบาล ฯลฯ
- หน้าที่และการแต่งกายของแต่ละอาชีพ

- อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ
- ความรู้ที่ติดตัวอาชีพ

สัปดาห์ที่ ๒๑ ชีวิตน่ารู้

- ความหมายของสิ่งมีชีวิต/สิ่งไม่มีชีวิต
- คุณลักษณะของสิ่งมีชีวิต/สิ่งไม่มีชีวิต (ความเหมือน / ความแตกต่าง)
- ประโยชน์ของสิ่งมีชีวิต/สิ่งไม่มีชีวิต
- โทษของสิ่งมีชีวิต/สิ่งไม่มีชีวิต

สัปดาห์ที่ ๒๒ ฤดูกาลธรรมชาติ

- ฤดูหนาว (ประโยชน์ / โทษ)
- ฤดูร้อน (ประโยชน์ / โทษ)
- ฤดูฝน (ประโยชน์ / โทษ)
- การปฏิบัติตามฤดูกาล
- ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ

สัปดาห์ที่ ๒๓ วัน คืน ขึ้นอูรา

- ความหมายของกลางวัน - กลางคืน
- ปรากฏการณ์เวลากลางคืน
- ปรากฏการณ์เวลากลางวัน
- การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน
- การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน

สัปดาห์ที่ ๒๔ นานาสัตว์โลก

- สัตว์บก
- สัตว์น้ำ
- สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
- สัตว์เลี้ยง
- สัตว์ป่า

สัปดาห์ที่ ๒๕ นกน้อยเร่ร่อน

- ลักษณะ, รูปร่าง
- ที่อยู่อาศัย
- อาหาร
- การดูแล
- ประโยชน์และโทษ

สัปดาห์ที่ ๒๖ การสรุป – ทบทวน

- การประเมินพัฒนาการ

ลำดับที่ ๒๓ ต้นไม้กินป่า

- ลักษณะ รูปร่าง สี
- การปลูก
- การขยายพันธุ์
- การบำรุงรักษา
- ประโยชน์และโทษ

ลำดับที่ ๒๔ ดอกไม้งามตา

- ลักษณะ รูปร่าง สี
- การขยายพันธุ์
- การบำรุงรักษา
- ประโยชน์ของดอกไม้
- โทษของดอกไม้

ลำดับที่ ๒๕ สรรหาผีเสื้อ

- รูปร่าง ลักษณะที่
- ที่อยู่อาศัย
- อาหาร
- วงจรชีวิต
- ประโยชน์และโทษ

ลำดับที่ ๓๐ ขนเห็ดเจ้ามดน้อย

- รูปร่าง ลักษณะ
- ที่อยู่อาศัย
- อาหาร
- วงจรชีวิต
- ประโยชน์และโทษ

ลำดับที่ ๓๑ กล้วยไม้

- ชนิดของกล้วยไม้
- รูปร่างลักษณะ
- รสชาติของกล้วยไม้
- วิธีการทำกล้วยไม้ให้สะอาด
- ประโยชน์และโทษ

ลำดับที่ ๓๒ เติบใหญ่เพราะเมล็ดข้าว

- ชนิด - ลักษณะ

- การประกอบอาหารจากข้าว
- การเก็บรักษา
- ประโยชน์ของข้าว

สัปดาห์ที่ ๓๓ โลกเราน่าอยู่

- ความหมาย, ประเภท สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ
- สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อม
- โทษของสิ่งแวดล้อม

สัปดาห์ที่ ๓๔ สีสดสวยใส

- สีที่นักเรียนรู้จัก (ชื่อของสี)
- สีจากพืช ดอกไม้ ผัก ผลไม้
- ประเภทของสี
- แม่สีและการผสมสี
- ประโยชน์และโทษของสี

สัปดาห์ที่ ๓๕ เดินทางทั่วไทย

- ความหมายของการคมนาคม
- ประเภทของยานพาหนะ
- การปฏิบัติตนในการใช้ยานพาหนะ
- ประโยชน์ของการคมนาคม
- โทษของการใช้ยานพาหนะ (อุบัติเหตุ, รถติด, มลพิษ, อากาศเสีย)

สัปดาห์ที่ ๓๖ โลกไร้พรมแดน

- ความหมายของการสื่อสาร
- ประเภทของการสื่อสาร (โทรศัพท์, TV ฯลฯ)
- วิธีการสื่อสาร
- มารยาทในการสื่อสาร
- ประโยชน์ของการสื่อสาร

สัปดาห์ที่ ๓๗ สิ่งของเครื่องใช้

- เครื่องมือ เครื่องใช้ห้องเรียน
- เครื่องมือ เครื่องใช้ในบ้าน
- เครื่องมือ เครื่องใช้การเกษตร
- เครื่องมือ เครื่องใช้ในการก่อสร้าง
- การเก็บรักษา / ประโยชน์ / โทษ

สัปดาห์ที่ ๓๘ หัวใจนักคิด

- รูปทรงเรขาคณิต
- การชั่ง การตวง การวัด
- เรียงลำดับ
- จำแนก, เปรียบเทียบ
- ค่าของเงิน
- การนับเวลา
- การนับเพิ่ม นับลด

สัปดาห์ที่ ๓๙ นักประดิษฐ์ตัวน้อย

- แสง
- เสียง
- แม่เหล็ก
- แวนชยาย
- การทดลอง

สัปดาห์ที่ ๔๐ ยาวชนห่างไกลยาเสพติด

- ความหมายของยาเสพติด
- ชื่อของยาเสพติด
- ลักษณะของยาเสพติด
- โทษของยาเสพติด
- การป้องกัน

สัปดาห์ที่ ๔๑ วันสารทเดือนสิบ (ห่อข้าวสาก)

- ความหมาย/ความสำคัญ
- กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- อาหารที่ใส่ในห่อข้าวสาก
- การทำข้าวกระยาสารท
- ขนมนิยมนำมาบูชา

สัปดาห์ที่ ๔๒ วันวิสาขบูชา

- ความหมาย
- ความสำคัญ
- กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- การเวียนเทียน
- การปฏิบัติตน

สัปดาห์ที่ ๔๓ วันมาฆบูชา

- ความหมาย/ความสำคัญ
- กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- การปฏิบัติตน
- การแสดงบทบาทสมมติเวียนเทียน
- การแสดงบทบาทสมมุติดักบาตร

สัปดาห์ที่ ๔๔ วันอาสาฬหบูชา/วันเข้าพรรษา

- ความสำคัญ
- การถวายเทียน
- ความหมายวันอาสาฬหบูชา
- กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- การถวายเทียนพรรษา

สัปดาห์ที่ ๔๕ วันแม่/วันพ่อ

- ความสำคัญ
- พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์/ในหลวงร. 9
- สัญลักษณ์วันแม่/วันพ่อ
- บทบาทหน้าที่ของแม่/พ่อ
- การปฏิบัติตนที่ดีต่อแม่/พ่อ

สัปดาห์ที่ ๔๖ วันลอยกระทง

- ความหมาย/ความสำคัญ
- แหล่งน้ำ
- วัสดุที่ใช้ทำกระทง
- การปฏิบัติตน
- การอนุรักษ์แหล่งน้ำ

สัปดาห์ที่ ๔๗ วันเด็กวันครู

- ความหมาย/ความสำคัญ
- คำขวัญวันเด็ก
- กิจกรรมวันครู
- หน้าที่ครู
- กิจกรรมวันเด็ก

สัปดาห์ที่ ๔๘ วันลอยกระทง

- ความหมาย/ความสำคัญ
- กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ
- อุปกรณ์ในการเล่นสาคน้ำ
- การปฏิบัติตนในการเล่นสาคน้ำ
- การแสดงบทบาทสมมติ

สัปดาห์ที่ ๔๙ การสรุป-ทบทวน

- การประเมินพัฒนาการ

สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย

ชั้นปฐมวัยปีที่ ๑ (อายุ ๓ – ๔ ปี)

สัปดาห์ที่ ๑-๔

- การเตรียมความพร้อม

สัปดาห์ที่ ๕

- ฝึกความพร้อม แนะนำสถานที่คุณครูและเพื่อน ๆ

- ท่องปากเปล่า 1 – 10

- ท่องพยัญชนะ ก – ฮ เล่นนิทาน

- ท่องตัวอักษร A – Z

สัปดาห์ที่ ๖

- รู้พยัญชนะ ง, จ

- รู้จักตัวอักษร A

- คำตรงข้าม สูง – เตี้ย, ใหญ่ – เล็ก

สัปดาห์ที่ ๗

- รู้ค่าเลข 1 อารบิก

- รู้จักพยัญชนะ ก, ค, ก

- รู้จักอักษร B

- คำตรงข้าม อ้วน – ผอม, สั้น – ยาว

สัปดาห์ที่ ๘

- รู้ค่าเลข ๑ ไทย, บน – ล่าง

- รู้พยัญชนะ ว, ร, ธ

- ฟังนิทานแล้วเรทวนเรื่องที่ฟัง

- รู้จักตัวอักษร C

สัปดาห์ที่ ๙

- รู้จักค่าเลข 2 อารบิก, หน้า – หลัง

- รู้จักพยัญชนะ บ, ป, ม

- ให้รู้จักเส้น

- ท่องคำกลอนตามหน่วยการเรียนรู้

- รู้จักตัวอักษร D

สัปดาห์ที่ ๑๐

- รู้จักค่าเลข ๒ ไทย, หน้า – เบา

(๔๒)

- ฝึกเขียนเส้น
 - ฝึกพูดให้คนอื่นเข้าใจ (ดูแล้วอธิบายภาพ)
 - รู้จักตัวอักษร E
 - รู้ค่าเลข 3, รูปทรง
 - รู้จักพยัญชนะ พ, ฟ, พ
 - ให้รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร F
 - รู้จักค่าเลข ๓, รูปทรง
 - ทบทวนพยัญชนะที่เรียนมาแล้ว
 - ฝึกเขียนเส้น
 - รู้จักตัวอักษร G
 - รู้จักค่าเลข 4, รูปทรง
 - รู้จักพยัญชนะ ค, ต, ฅ
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร H
 - ค่าเลข ๔, จำนวนมาก – น้อย
 - รู้จักพยัญชนะ ก, ศ, ต
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัว I
 - รู้ค่าเลข 5, ไกล – ใกล้
 - ทบทวนพยัญชนะ ค, ต, ฅ, ก, ศ, ต
 - ทบทวนการเขียนเส้น
 - รู้จักตัวอักษร J
 - รู้จักค่าเลข ๕
 - การเรียงลำดับ 1 – 20
 - รู้จักพยัญชนะ (ค คน)
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร K
 - ทบทวนตัวเลข 0 – 5
 - จำนวนเพิ่ม – ลด
 - รู้จักพยัญชนะ ข, ข
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร L
- สัปดาห์ที่ ๑๑
- สัปดาห์ที่ ๑๒
- สัปดาห์ที่ ๑๓
- สัปดาห์ที่ ๑๔
- สัปดาห์ที่ ๑๕
- สัปดาห์ที่ ๑๖
- สัปดาห์ที่ ๑๗

(๔๓)

- ความเหมือน – ความต่าง
 - ทบทวนพยัญชนะ ข,ช,ซ
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร M
 - ทบทวนตัวเลข 0 – 5 , ๐ – ๕
 - การบอกสิ่งของ
 - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อเพื่อน
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักตัวอักษร N
 - หนูช่างสงสัย
 - เรื่องที่เด็กสนใจ อยากรู้ - อยากเห็น
 - สรุป / ทบทวน
 - การประเมินพัฒนาการ
 - การเตรียมความพร้อม
 - นับปากเปล่า, รู้ค่าเลข 6
 - จำนวนเพิ่ม – ลด
 - ฝึกหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อสัตว์
 - ฝึกเขียนเส้น
 - รู้จักตัวอักษร O
 - รู้ค่าเลข ๖
 - การเรียงลำดับสิ่งของ 3 ขนาด
 - ท่องกลอน ฝนตกพรา พรา
 - รู้จักตัวอักษร P
 - รู้ค่าเลข 7
 - จำนวนเท่ากัน – ไม่เท่ากัน
 - ฝึกการหาพยัญชนะที่รู้จักจากชื่อผลไม้
 - ทบทวนการเขียนเส้น
 - รู้จักอักษร Q
 - รู้ค่าเลข ๘
 - การวัดสิ่งของ
 - รู้จักพยัญชนะ ฉ, ฌ
 - รู้จักเส้น
 - รู้จักอักษรตัว R
- สัปดาห์ที่ ๑๙
- สัปดาห์ที่ ๒๐
- สัปดาห์ที่ ๒๑ – ๒๔
- สัปดาห์ที่ ๒๕
- สัปดาห์ที่ ๒๖
- สัปดาห์ที่ ๒๗
- สัปดาห์ที่ ๒๘

(๔๔)

สัปดาห์ที่ ๓๐	- การจับคู่จำนวนหนึ่งต่อหนึ่ง- รู้จักพยัญชนะ ท, ฑ, ฒ- รู้จักเส้น- รู้จักตัวอักษร S- รู้จักค่าเลข ๘- จำนวนมากน้อย- รู้จักพยัญชนะ ถ, ฐ รู้จักพยัญชนะ- รู้จักเส้น- รู้จักอักษรตัว T
สัปดาห์ที่ ๓๑	- รู้ค่าเลข 9- การเพิ่ม – ลด- พยัญชนะ ม, ฌ- รู้จักเส้น- รู้จักตัวอักษร U
สัปดาห์ที่ ๓๒	- รู้ค่าเลข ๙- จำนวนเท่ากัน – ไม่เท่ากัน- รู้จักเส้น- รู้จักอักษร V
สัปดาห์ที่ ๓๓	- รู้ค่าเลข 0- การชั่งสิ่งของ- รู้จักพยัญชนะ อ, ฮ- รู้จักเส้น □- รู้จักตัวอักษร W
สัปดาห์ที่ ๓๔	- รู้ค่าเลข ๑๐ / 10- การชั่งสิ่งของ- ทบทวนพยัญชนะ ก – ช- ฝึกเขียนเส้น □- รู้จักตัวอักษร X
สัปดาห์ที่ ๓๕	- ทบทวนตัวเลข 6 – 10- รูปทรง- ทบทวนพยัญชนะ ท – ม- รู้จักเส้น- รู้จักตัวอักษร Y

(๔๕)

- รูปทรง
 - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
 - ให้รู้จักเส้นพื้นฐาน 13 เส้น
 - ทบทวนตัวอักษร Z
 - ทบทวนตัวเลข ๑ – ๑๐
 - รูปทรง
 - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
 - ทบทวนตัวอักษร A – Z
 - ทบทวนตัวเลข 0 – 10
 - ทบทวนพยัญชนะ ก – ฮ
 - ทบทวนตัวอักษร A – Z
 - สิ่งที่คุณต้องการเรียนรู้
 - สรุป / ทบทวน
 - การประเมินพัฒนาการ
- สาระการจัดประสบการณ์ (เพิ่มเติม) การศึกษาปฐมวัย
ชั้นปฐมวัยปีที่ ๒ (อายุ ๔ – ๕ ปี)
- การเตรียมความพร้อม
 - รู้จักพยัญชนะตัว ง
 - เลข 0
 - ตัวอักษร C
 - คำตรงข้าม สั้น – ยาว
 - รู้จักตัวพยัญชนะ จ, ว
 - รู้จักตัวอักษร ABC
 - เปรียบเทียบคำตรงข้ามสั้น – ยาว
 - รู้จักพยัญชนะตัว ร, ฃ
 - รู้จักตัวเลข 1
 - รู้ตัวอักษร D
 - สนทนา GOOD MORNING
 - รู้จักคำตรงข้าม สูง – ต่ำ, สูง – เตี้ย
 - อ่านบทสนทนาภาษาอังกฤษ GOOD BYE
 - บอกตัวเลข 1 ได้
 - คำพยัญชนะตัว ข

(๔๖)

- รู้จักจำนวน รู้ค่าของเลข 2
- รู้จัก ถ, ก
- รู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษตัว G
- รู้จักคำ GOOD MORNING, GOOD BYE, THANK YOU
- รู้จัก ไกล – ใกล้
- รู้จักจำนวนเลข 3
- รู้จักอ่านและเขียน ผ, ฝ
- รู้จักตัวอักษรภาษาอังกฤษ ตัว DEFG
- รู้จักความหมายตรงข้าม บน – ล่าง
- นับเลขเรียงลำดับ 1 – 5 ได้
- บอกได้ว่าตัวใดคือเลข 3
- บอกจำนวนเลข 1 – ONE ได้
- รู้จักตัวเลข 4
- รู้จักความหมายตัวเลขไทย
- ภาษาอังกฤษ 2 – TWO
- เปรียบเทียบคำว่า อ้วน – ผอม
- เขียนพยัญชนะไทย ฟ, พ
- รู้จักเปรียบเทียบ หนา – บาง
- ภาษาอังกฤษ 3 - THREE
- บอกได้ว่าตัวใดคือเลข ๔
- รู้จักค่าตัวเลข 4 FOUR
- รู้จักพยัญชนะ ต, ด
- รู้จักตัวอักษร
- รู้จักจำนวนนับ 5
- รู้จักคำตรงข้าม แข็ง – นิ่ม, แข็ง – อ่อน
- รู้จักความหมาย เปียก – แห้ง
- รู้จักอักษรตัว H, I, J K จำนวน FIVE – 5
- รู้จักตัว ต, ข
- บอกได้ว่าตัวใดคือตัวเลข ๕
- รู้จักเขียนตามรอยประ พยัญชนะไทย ข
- รู้จักเขียน เลข 6 – ๖
- รู้จักนับเรียงลำดับ 1 – 10, ONE – TEN
- รู้ค่าจำนวนนับ 6 – SIX

(๔๗)

- สัปดาห์ที่ ๑๖
- รู้จักความรู้สึก ร้อน – เย็น
 - รู้จักพยัญชนะ ซ, น
 - รู้จักตัวอักษร M
 - รู้จักค่าจำนวนนับ 7 – SEVEN
- สัปดาห์ที่ ๑๗
- รู้จักค่าเลข 7
 - รู้จักค่าตัวอักษร N
 - รู้จักจำนวนนับ 8 – EIGHT
 - พยัญชนะ น, ค
- สัปดาห์ที่ ๑๘
- รู้จักพยัญชนะ ม, ฅ
 - รู้จักเขียนตัวเลข ๗ จำนวน 1 – 10
 - เขียนตัวอักษร O
 - รู้จักจำนวนนับ 9 NINE
- สัปดาห์ที่ ๑๙
- รู้จักตัวอักษร L M N O
 - จำนวนนับ 10 – TEN
 - รู้จักตัวเลข 8
 - รู้จักตัวอักษร ท, ฑ
- สัปดาห์ที่ ๒๐
- หนูช่างสงสัย
 - เรื่องที่เด็กสนใจ อยากรู้ / อยากเห็น
 - สรุป / ทบทวน
 - การประเมินพัฒนาการ
- สัปดาห์ที่ ๒๑
- อ่านและเขียนตามรอยประ ล และ ฅ
 - นับ 1 – 10 และ ONE – TEN
- สัปดาห์ที่ ๒๒
- อ่านและเขียนพยัญชนะ ศ, อ และเลข ๙ ตามรอยประ
 - อ่านและเขียนตัว P และคำศัพท์ Head ตามรอยประ
 - บอกและชี้ให้เห็นถึงความหมาย ความแตกต่าง เล็ก – ใหญ่
 - รู้ลำดับตัวเลข 1 – 10
- สัปดาห์ที่ ๒๓
- รู้จักพยัญชนะ ฮ, ญ และเลข 9
 - รู้จักความหมายตรงข้าม สั้น – ยาว
 - รู้จักตัวอักษร Q และรู้จักความหมายคำว่า EYE
- สัปดาห์ที่ ๒๔
- รู้จักพยัญชนะ ณ, ณ และ 10, ๑๐
 - รู้จักอักษร R และรู้ความหมายของศัพท์ RAR แปลว่า หนู
 - รู้จักความหมายของคำว่า สูง – ต่ำ, สูง – เตี้ย
- สัปดาห์ที่ ๒๕
- รู้จักค่าและความหมาย 0 – 5

(๔๘)

- สัปดาห์ที่ ๒๖
- เรียงลำดับจากมาก – น้อย
 - รู้จักเปรียบเทียบหนักเบา
- สัปดาห์ที่ ๒๗
- สอนกิจกรรมเสริมทักษะพยัญชนะไทยตัว ฎ, ฏ และคำว่า ฐาน, ชญา
 - สอนกิจกรรมเสริมทักษะตัวอักษรภาษาอังกฤษ 1, J คำว่า I แปลว่า ฉัน
 - รู้จักสระอะ สระอา
 - รู้ความหมาย บน – ล่าง
 - รู้ความหมาย MOUTH และตัวอักษร U
- สัปดาห์ที่ ๒๘
- การนับ 0-4
 - รู้จักการอ่าน ก-ฮ
 - รู้จักการอ่าน สระ อี
 - รู้จักการเปรียบเทียบมาก – น้อย
 - รู้จักการอ่านเสียงคำศัพท์ NECK และอ่านออกเสียงตัว v
 - รู้จักสระ อี
 - รู้จักความหมายก่อน – หลัง
 - รู้จักคำศัพท์ HAIR ตัวพยัญชนะ w
- สัปดาห์ที่ ๓๐
- สระอี
 - พยัญชนะ ก-ฮ
 - รู้ค่าจำนวน 1-9, ๑-๙, ๑๐
 - ทบทวนตัวอักษร T V U W X คำศัพท์ FACE
 - เปรียบเทียบอ้วน – ผอม หนา – บาง
- สัปดาห์ที่ ๓๑
- สระอี
 - 1-9, ๑-๙
 - รู้จักตัว X
- สัปดาห์ที่ ๓๒
- อ่านและเขียน สระเอ สระแอ
 - จำนวน 1-9
 - ตัวอักษร Y คำศัพท์ HAND
 - คำตรงข้ามลอย – จม
- สัปดาห์ที่ ๓๓
- อ่านและเขียนสระอุ
 - อ่านและเขียน ก-ฮ
 - คำตรงข้ามกลม –แบน
 - ตัวอักษร z และคำศัพท์ ARM
- สัปดาห์ที่ ๓๔
- รู้จักใช้สระ ไ-, ใ-, โ- สระอุและพยัญชนะ ก-ฮ
 - รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของ ร้อน – เย็น, ลอย – จม

(๔๕)

- สัปดาห์ที่ ๓๕
- รู้จักใช้สระ ใ-, ใ-, โ- สระอุและพยัญชนะ ก-ฮ
 - เปรียบเทียบสิ่งของ ลอย-จม
 - ตัวอักษร A-Z
- สัปดาห์ที่ ๓๖
- นับจำนวน 1-10, 1-10
 - พยัญชนะ ก-ฮ
 - สระอะ สระอุ สระอิ สระอี
- สัปดาห์ที่ ๓๗
- นับเรียงลำดับ 1-10, ๑-๑๐
 - ทบทวน A-Z
 - ทบทวนคำตรงข้ามเล็ก-ใหญ่, สั้น-ยาว, สูง-เตี้ย, มีด-สว่าง, มาก-น้อย
- สัปดาห์ที่ ๓๘
- รู้จักสระอะ สระอุ สระอิ สระอี
 - รู้จักสังเกตเปรียบเทียบใกล้-ไกล, ก่อน-หลัง, อ้วน-ผอม, หนา-บาง, บน-ล่าง
 - ตัวอักษร A-Z
- สัปดาห์ที่ ๓๙
- รู้จักค่า 1-30, ๑-๑๐
 - ก-ฮ, A-Z
 - ONE-1, TEN-10
- สัปดาห์ที่ ๔๐
- สิ่งที่หนูต้องการเรียนรู้
 - สรุป / ทบทวน
 - การประเมินพัฒนาการ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

(สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ได้กำหนดการจัดประสบการณ์ ให้เด็กอายุอายุ ๓-๖ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๖ กิจกรรม ตลอดจนได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ เกิดความรู้ มีทักษะ มีคุณจริยธรรม และเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กในการจัดประสบการณ์ ได้คำนึงถึงสิ่งสำคัญ

๑. อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ
๒. ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ
๓. ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล
๔. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน
๕. ปฏิบัติระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย
๖. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก
๗. สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก
๘. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
๙. ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
๑๐. ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู และชุมชน

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็ก
อายุต่ำกว่า ๓ ปี ไว้ดังนี้

๑. ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล
๒. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และ-
ความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน
๓. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำ และเรียนรู้-
จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น
๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ
รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย
๕. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และ
ของเล่นที่สะอาด หลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อ
ส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย
๖. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ
ของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยี
เป็นพี่เลี้ยงเด็ก
๗. จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้
ของเด็กเป็นรายบุคคล อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
๘. จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วม
ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมิน
พัฒนาการ

เพื่อให้เด็กมีพัฒนาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดการจัดกิจกรรม
ประสบการณ์ ๖ กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังต่อไปนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

(๕๑)

๓. กิจกรรมสร้างสรรค์
๔. กิจกรรมเสรี
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง
๖. เกมการศึกษา

กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
๑๑. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๒. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
๑๓. การร้องเพลง

ฯลฯ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ผู้ดูแลเด็กสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ผู้ดูแลเด็กต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ – ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้งควรให้เด็กได้พัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบาๆ ฯลฯ

จุดมุ่งหมาย

๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย
๒. กล้าแสดงออกและมีวิธีคิดเริ่มสร้างสรรค์
๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ
๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วัสดุอุปกรณ์

๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฉิ่ง ฯลฯ
๒. แถบบันทึกเสียงเพลง เครื่องเล่นเทป

กิจกรรม

๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตาม-
บทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณ-
นัดหมายหรือตามจังหวะเพลง
๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้
ส่วนต่างๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกันให้คำนึงถึงการใช้
พื้นที่ ระดับและจังหวะในขณะเคลื่อนไหวของร่างกาย
๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง
 ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ
๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์
ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วง แแถบผ้า ถุงทราย ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และ
มีความเป็นกันเอง
๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้
โอกาสจนกว่าเด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
๓. ควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวแผนการจัดประสบการณ์
๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครูจะได้ดูแล
พฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูด และ
ลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการโดยจัดเป็นหน่วย
การเรียนรู้ประจำสัปดาห์แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ชั้น
พื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐาน เชื่อมโยงทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์สำหรับการเรียนรู้ต่อไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หากแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะได้ดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

บทบาทและหน้าที่ของครู

ก่อนจัดประสบการณ์ ครูจะต้องศึกษาการทำแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้ อย่างละเอียดเพื่อให้ได้แนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการจัดประสบการณ์ที่ได้เสนอแนะไว้อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม ครูอาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

การจัดประสบการณ์เนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทักทายตามแหล่งเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้สนใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5
๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๑๕. การนับจำนวน เพิ่ม ลด
๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
๑๗. การจำแนกเปรียบเทียบ
๑๘. การเล่านิทาน
๑๙. การร้องเพลง

กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมาย ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ มีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของเด็กในการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา

๒. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลินแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องวิตกกังวล

๓. เพื่อฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทางตาและมือเกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล ภูษานา จำนวนสี่ และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเชาวน์ปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่าน และการเขียนในโอกาสต่อไป

๔. เพื่อฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อนภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕. เพื่อฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษาอุปกรณ์เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน

๖. เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้เกิดความปลอดภัยที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

๗. เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความพัฒนาการทางอารมณ์จิตใจและร่างกาย สติปัญญา และสังคม ครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน

๘. เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาแก่เด็กได้

๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเป็นสุข

๑๐. เป็นวิธีที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็ก และสามารถประเมินผลพัฒนาการ และพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้ พร้อมทั้งจะรายงานลงในสมุดรายงานประจำวันเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. เป็นวิธีการช่วยให้ครูตื่นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ตำรา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้น เพื่อส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

12. เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษา ให้ปัญหาเด็กเรียนช้าชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ลดลง ซึ่งกำหนดการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ไว้ @ (ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และจัดดำเนินการจัดอย่างน้อย ๖ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ และให้เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์

กิจกรรมกลางแจ้ง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้งซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดีขึ้น

๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา มือกับเท้า

๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคม สติปัญญา และจินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. การละเล่นพื้นเมือง
๒. เกมต่าง ๆ
๓. การเล่นบ้านจำลอง
๔. การเล่นทราย
๕. การเล่นน้ำ
๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
๘. การเดินตามแนว
๙. การเดินถอยหลัง
๑๐. การรับ – ส่ง บอล
๑๑. การขว้างบอลไกล
๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
๑๔. การปาเป้า
๑๕. การโยนตัว

บทบาทและหน้าที่ครูในการจัดกิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีนป่าย การวิ่งแข่ง การลาก การเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่าง จำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย แต่บางอย่างไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ผู้ดูแลเด็กจะต้องเตรียมตัวเพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนาม ผู้ดูแลเด็กจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่
๒. ผู้ดูแลเด็ก จะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกต้องและปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น
๓. ผู้ดูแลเด็กจะต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นกลางแจ้ง
๔. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยผู้ดูแลเด็กคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง
๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่นกลางแจ้งแล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับเกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

(๕๖)

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีการเล่น และเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความถูกต้อง บางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำถามได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อยทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

จุดหมาย

๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และการตัดสินใจแก้ปัญหา
๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

เกมจับคู่

* เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

- จับคู่ที่เหมือนกันทุกประการ
- จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ

* เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผนภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)

* เกมการเรียงลำดับ (แผนภาพเกมการเรียงลำดับ)

* เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมการตัดต่อ

(จำนวนชิ้น ตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)

* เกมลोटโต (แผนภาพลอตโต)

* เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปไมย, -
เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ช่วงเช้า	เวลา	๐๗.๓๐ – ๐๘.๑๕ น.	รับเด็กเป็นรายบุคคล
		๐๘.๑๕ – ๐๘.๓๐ น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
		๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๐ น.	สนทนาข่าว เหตุการณ์
		๐๘.๔๐ – ๐๙.๐๐ น.	การเคลื่อนไหวและจังหวะ
		๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมในวงกลม
		๑๐.๓๐ – ๑๐.๕๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
		๑๐.๕๐ – ๑๑.๒๐ น.	กิจกรรมเสรี
		๑๑.๒๐ – ๑๑.๔๐ น.	เล่นกลางแจ้ง
		๑๑.๔๐ – ๑๒.๓๐ น.	พักรับประทานอาหาร (แปรงฟัน)
	ช่วงบ่าย	เวลา	๑๒.๓๐ – ๑๔.๐๐ น.
		๑๔.๐๐ – ๑๔.๒๐ น.	เก็บที่นอนล้างหน้า
		๑๔.๒๐ – ๑๔.๓๐ น.	พัก (ดื่มนม, อาหารว่าง)
		๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.	เกมการศึกษา
		๑๔.๔๕ – ๑๕.๐๐ น.	สรุปกิจกรรมประจำวัน / เตรียมงานในวันรุ่งขึ้น
หมายเหตุ อาจปรับได้ตามความเหมาะสม			

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

พัฒนาศูนย์เด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยเรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นความสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ตกแต่งบอร์ด ด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียนจะมีมุมประสบการณ์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสทั้งห้า เพราะมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ เช่น มุมร้านค้า มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมของเล่น พลาสติก มุมดนตรี มุมแต่งตัว มุมนิทาน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายในห้องเรียนเพื่อความสะอาดและปลอดภัย ของเด็ก

ภายในห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผักสวนครัว ไม้ยืนต้น หน้าอาคารเรียน จัดให้มีสระน้ำ เพื่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา และมีสวนหย่อมด้านหน้าเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ศึกษาออกสถานที่ ทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริง ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตดี สนุกสนานกับการเรียนรู้มีคุณครูจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ยึดหลักการสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็กมีระบบในการควบคุมสื่ออย่างเป็นระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบ มีกระบวนการดังนี้

๑. การจัดหา มีการสอบถามความต้องการในการใช้สื่อของครูผู้สอน โดยให้แต่ละห้องนำเสนอทุกต้นปีการศึกษา

๒. การจัดเก็บ สื่อทุกประเภทมีทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน

๓. การจัดการ เมื่อลงทะเบียนแล้วจะแยกให้ครูประจำชั้นรับได้ เก็บได้โดยให้แต่ละห้องนำเสนอทุกต้นปีการศึกษา

๔. การซ่อม จะมีการสำรวจสื่อทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อดูว่าสื่อใดชำรุดจะซ่อมบำรุงหรือจำหน่าย

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

๑. สื่อธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น

๒. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น

๓. สื่อวัสดุและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น

๔. สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่างๆ เครื่องหมายต่าง ๆ

๕. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโทรทัศน์ วัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

๑. ภายในห้องเรียน เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง 5 สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

๒. ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด จัดให้มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้มากมายหลายชนิด พันธุ์ไม้ต่าง ๆ และห้องสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และอื่น ๆ

๓. ภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด คือ สถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ตลาด และอื่น ๆ ได้กำหนดพาเด็กไปศึกษาเรียนรู้ตามโอกาสที่สมควร

การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้**สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี**

.....

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ได้กำหนดแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดู โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่

ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กใช้ร่างกายตามความสามารถ

ด้านอารมณ์ จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและปลอดภัย

ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด

ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย

การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑. การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย

๒. การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วนต่างๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว หรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คืบ คลาน ยืน เดิน เล่นนิ้วมือ เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามเสียงดนตรี ปีนป่ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล็ก เล่นม้าโยก ลากจูงของเล่นมีล้อ จักรยานทรงตัวของเด็กเล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ

๓. การฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ – ตา เป็นการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อมที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จักคาดคะเน หรทอกระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้กับไกล เช่น มองตามเครื่องแขวนหรือโมบายที่มีเสียงและสี ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่นหยอดบล็อกรูปทรง-ลงกล่อ่ง ตอกหมุด โยน รับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้สีเทียนแต่งใหญ่วาดเขียนขีดเขียน เป็นต้น

๔. การส่งเสริมด้านอารมณ์ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนองความต้องการของเด็กด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบกอด สัมผัส การเป็นแบบอย่างที่ดีในการด้านการแสดงออกทางอารมณ์ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชมธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

๕. การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และบุคคลใกล้ชิด โดยการพูดคุยหยอกล้อหรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่นจ้ำจี้ เล่นโยกเยก เล่นประกะบ คำร้อง เช่น จันทร์เจ้าเอ๋ย แมงมุม ตั๋งไข่มุ่ หรือพาเด็กไปเล่นนอกบ้าน พบปะเด็กอื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้านญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศาสนสถาน เป็นต้น

๖. การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในด้าน ขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นมองตนเองกับกระจกเงา การเล่นของเล่นที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน เป็นต้น

๗. การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้ สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น มองตามสิ่งของ หันหาที่มาของเสียง ค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมทดลองง่าย ๆ เป็นต้น

๘. การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กเปล่งเสียง เลียนเสียงของผู้คน เสียงสัตว์ต่าง ๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่ออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชีวชนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ จากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่าย ๆ ให้เด็กฟัง เป็นต้น

๕. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดและตามจินตนาการของตน เช่น จิตเขียนวาดรูปอย่างอิสระ การเล่นบล็อกขนาดใหญ่ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ พุดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ เป็นต้น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประสบการณ์ประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล และผลงานของเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อบันทึกผลพัฒนาการลงในสมุดบันทึกพัฒนาการประจำชั้นเรียนของเด็กและบันทึกในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน ตลอดจนรายงานผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับทราบและรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไปนี้

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ บันทึกผลการเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

คือ การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ คือ ดี หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติถูกต้องได้คล่องแคล่วชัดเจน และเชื่อมั่น

ระดับ ๒ คือ พอใช้ หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมถูกต้องแต่ยังไม่คล่องแคล่ว ไม่มั่นคง

ระดับ ๑ คือ ควรส่งเสริม หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติได้บ้าง แต่ต้องให้ความช่วยเหลือ

ระยะเวลาการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
๓. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

๑. การสังเกต ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และ-
ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม
อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่

๓. ตรวจสอบผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำกรอบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้
และมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

- สร้างความตระหนัก
- พัฒนาคู่มือ
- จัดระบบสารสนเทศ
- จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ

๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- หน่วยประสบการณ์การเรียนรู้
- แผนการจัดประสบการณ์

๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- ระบบการประเมินพัฒนาการ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๔. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- งานธุรการ การเงินและพัสดุ

(๖๓)

- งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- งานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- หน่วยงานต้นสังกัด
- คณะกรรมการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. สรุปและรายงาน

- สรุปการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานผู้ปกครอง
- รายงานประชาชน
- รายงานหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน

๗. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตร
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสามแยกพิทักษ์ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช ๒๕๖๒ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี) มุ่งสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดหมายคือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ตามความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก
